

---

## 29 NİSAN SİRBİSTAN - KOSOVA LİDERLER BULUŞMASI GERİLİMİ AZALTACAK MI?

25.04.2019

---

Euronews (24 Nisan 2019)

Kosova Cumhurbaşkanı Haşim Taçi ve Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic 29 Nisan'da iki ülke arasındaki sorunların çözümü için Berlin'de masaya oturacak. Almanya ve Fransa tarafından düzenlenen oturumda ikili, anlaşmazlıklara yönelik atılacak somut adımlar üzerinde müzakere edecek.

Sırbistan'dan bağımsızlığını ilan ederek ayrılan Kosova ile Sırbistan arasında yaşanan anlaşmazlıklar geçen 11 yıla rağmen devam ediyor.

90'lı yılların sonlarında Kosovalı ayrılıkçılarla Sırp güçleri arasındaki savaş sonrası Kosova 2008 yılında bağımsızlığını ilan etmiş, Avrupa Birliği'ne (AB) üye çoğu devlet ve Amerika Birleşik Devletleri Kosova'yı bağımsız bir devlet olarak tanımıştı.

Sırbistan ise Kosova'yı hâlâ kendi toprağı olarak görüyordu.

İki devlet, AB'ye üyeliklerinin ön koşulu olarak 2011 yılında ilişkilerini normalleştirmek için görüşmelere başlamıştı.

Devletler arası sınır yönetimi ve Kosova'daki Sırpların tanınmasına yönelik bazı teknik problemlerin sonuca bağlandığı görüşmeler, Sırp azınlığın Kosova'ya entegrasyonuna imkan veren 2013 Brüksel Anlaşması'nın yolunu açmıştı.

Bununla beraber, iki ülke arasında yaşanan anlaşmazlıklar 2015 yılından itibaren görüşmelerin duraklamasına neden oldu.

### **Sırp kökenli politikacı Oliver İvanoviç suikasti**

Bu duraklama Sırp kökenli politikacı Oliver İvanoviç'in öldürüldüğü 2018 Ocak ayı sonrasında yerini tırmanan gerginliğe bıraktı.

Yıl sonunda Belgrad'ın Kosova'nın Interpol'e katılmasını engellemesi üzerine Kosova hükümeti Sırbistan'dan yapılacak ithalatta gümrük vergilerini yüzde 100 oranında artırdı. Kosova ayrıca düzenli ordu kurma kararı aldı, Sırbistan ise bunu potansiyel tehdit olarak algıladı.

## **Sırbistan ile Kosova arasındaki ana sorunlar**

Euronews 29 Nisan'da yapılacak görüşme hakkında İngiltere'nin Kosova Büyükelçisi Ruairi O'Connell'in fikirlerini aldı.

O'Connell'e göre iki ülke arasındaki tansiyonun sebeplerinden ilki Kosova'nın statüsü. Sırbistan, Kosova'nın uluslararası açılımının önüne engeller çıkarıyor.

İlişkileri geren diğer sorun ise Kosova'daki Sırp azınlığın durumu. Kosova'da yaşayan her 12 kişiden biri Sırp kökenli ve Sırpların çoğu ülkenin kuzeyinde yoğunlaşmış durumda. Sırpların entegrasyonuna yönelik atılan adımlar sonuç vermezken Priştina, Sırpların yoğunlukla yaşadığı bölgeyi kontrol etmekte zorlanıyor.

O'Connell Sırpların entegrasyon sorununun iki nedeni olduğunu söylüyor: Belgrad ve Priştina arasında yaşanan anlaşmazlıkların topluma yansması ve Sırpların yerel yönetimlerde yeterince temsil edilememesi.

## **Sınır değişikliği iki ülkenin arasını düzeltir mi?**

Ruairi O'Connell, son bir yıldır sınırlar sorunu hakkında fazlasıyla konuşulduğunu söylüyor. Ancak ona göre sınır değişikliği çözümden çok problem yaratabilir.

2018'de Sırbistan ve Kosova cumhurbaşkanları Kosova'nın kuzeyinde sınır değişikliği konusunu gündeme getirdiğinde ulusal ve yabancı kamuoyunda tepkiyle karşılaştı. Almanya, sınır değişikliği fikrinin bölgede çatışmaları artıracığından endişe duydu. Diğer yandan Kosova ve Sırbistan'da da halk bu öneriye sıcak bakmadı.

O'Connell sınırların kaydırılmasına yönelik herhangi bir kararın gerilimi sona erdirmeyeceğini düşünüyor.

## **29 Nisan'da talepler ne olacak?**

Kosova uluslararası entegrasyonu için bağımsız ülke statüsünü kazanmayı bekliyor. AB ülkeleri ve ABD tarafından tanınmasına rağmen Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri Çin ve Rusya, Kosova'nın bağımsızlığını tanımıyor.

Sırp tarafı ise Kosova'daki Sırpların haklarını garanti altına almak ve Sırp azınlık üzerinde koruma sağlamak istiyor.

## **29 Nisan neleri değiştirecek?**

O'Connell'e göre 29 Nisan'da yapılacak görüşme, müzakere edilen konular üzerinde çok büyük değişiklik yaratmayacak. Ancak iki ülke arasında hiç değilse ilişkilerin "sıfırlanmasına" fırsat vermesi bekleniyor.

"Gerginliğin tırmandığı bir dönem oldu ve bu kimseye yardımcı olmadı; bölgedeki birçok insan için

yalnızca endişeyi artırdı, yatırımlara zarar verdi ve bölgenin gelişmesine engel oldu." diyor O'Connell ve ekliyor:

"Liderlerin yapması gereken tam kapsamlı ve uzlaşmacı bir anlaşmaya odaklanmak, iki taraf da bunu biliyor. Bölgede hareketlilik var, bunu kullanmalı. Hemen yapılacak bir anlaşmaya değil, doğru planlanmış bir anlaşmaya ihtiyacımız var. İki tarafın da gerekenleri yapıp halka doğru mesajlar vermeye ve bu sefer ciddi bir şekilde masaya oturması lazım. Bu belki Berlin'de olmayacak ama çok yakında gerçekleşecek."

<https://tr.euronews.com/2019/04/24/29-nisan-sirbistan-kosova-liderler-bulusmasi-gerilimi-azaltacak-mi>

---

Kaynak/Source: